

FOLKETINGET

Rejserapport

Børne- og Undervisningsudvalgets studietur til Grønland

Tid: Den 13.-16. september 2021

Sted: Nuuk

Deltagere: Anders Kronborg (S), Stén Knuth (V), Jullie Skovsby (S), Kenneth Mikkelsen (V), Alex Ahrendtsen (DF), Katarina Ammitzbøll (KF), Mette Thiesen (NB), Henrik Dahl (LA)

Ledsaget af: Kirsten Hermansen (udvalgssekretær), Dan Westfall (udvalgsassistent)

20. oktober 2021

Formål

Formålet med studierejsen var at tale med grønlandske parter om, hvordan kendskabet til Rigsfællesskabet kan styrkes i grundskolen i både Danmark, Grønland og Færøerne, så eleverne i grundskolen får viden om Rigsfællesskabets historie og de forskellige dele af Rigsfællesskabet, herunder forskelle i bl.a. kultur, samfundsforhold og natur.

J.nr.: 21-000732-4

Væsentligste punkter fra besøget

Udvalget besøgte Departementet for Uddannelse og fik en indføring i den grønlandske folkeskole og igangværende projekter og programmer. Folkeskoleområdet blev hjemtaget i 1979, og i 2002 gennemførtes en større reform med henblik på at skabe en mere grønlandsk folkeskole.

Der er stor politisk bevågenhed på uddannelsesområdet i Grønland, som er udfordret af de enorme geografiske afstande, mangel på lærere og stort elevfrafald. Men indbyggertallet i Nuuk er stigende, og langt flere end tidligere får en uddannelse.

Alle elever har i dag en iPad, og engelsk som sprog står stærkere i forhold til dansk end tidligere. Dansk er fortsat det første fremmedsprog i skolen, men det kniber med at få kvalificerede dansklærere.

Det er en stor omvæltning for eleverne at komme fra bygderne til byen, og derfor fungerer kollegierne som 'elev-hjem', hvor der også tages hånd om eleverne sociale udvikling og trivsel. Der er gratis skolemad og gratis adgang til busser, svømmehal mv.

Med den nyeste lovændring er der indført mulighed for at gå et skoleår om, krav om lederuddannelse til alle skoleledere og sociale ressourcepersoner på skolerne.

Udvalget besøgte gymnasieskolen **GUX** i Nuuk, som holder til i lyse og moderne lokaler på 10.000 m². Optaget er steget markant de senere år; der er i indeværende studieår 532 elever på skolen (mod 151 elever i 2007-08). Mange er 1. generations-studenter, og mange er mønsterbrydere. Omkring halvdelen af eleverne vælger at videreuddanne sig i Danmark efter deres eksamen fra GUX. Mange elever klarer sig godt, men der er også mange, der har store psykosociale problemer. Forskellige dilemmaer og udfordringer blev drøftet med skolelederen, og udvalget talte også med et par elever fra skolens elevråd, bl.a. om betydningen af Rigsfællesskabet.

Udvalget besøgte to meget forskellige folkeskoler i Nuuk; den nyere **Hans Lynges skolen** lidt uden for centrum, og den ældre **USK** skole i midtbyen. USK skal, sammen med en anden af byens ældre skoler, flytte til en stor moderne skolebygning i Nuuk, som er under opførelse, og som forventes at stå klar til skoleåret 2023. Udvalget fik en omvisning på byggepladsen.

Herudover besøgte udvalget en meget lille skole i **bygden Kapisillit**, 2 timers sejlads fra Nuuk. I bygdeskolen går der kun 3 elever (hvoraf de to viste sig at være lærerens egne børn). Udvalget hørte om dagligdagen i bygdeskolen. Det er en udfordring for kommunen at finde kvalificerede lærere, herunder vikarer, til de små bygdeskoler. Der er pt. et fjernundervisningsprojekt i gang i forhold til bygderne.

Udvalget fik en introduktion til initiativet 'Mind Your Own Business' (MYOB), som skaber udviklingsforløb for drenge i udsatte boligområder i alderen 13-21 år i Nuuk. Organisationen åbnede kontor i Nuuk i 2019, og er støttet af Tuborgfondet. Drengene tilbydes mulighed for at starte deres egne mikrovirksomheder i et samarbejde med erhvervsliv og frivillige venturepiloter.

Udvalget holdt møder med Børnetalsmanden i Grønland, Aviaja Egede Lynges, borgmester Charlotte Ludvigsen (IA) og direktøren for Forvaltning for Børn og Skole Lone Nukaaraq Møller.

Forberedelse og opfølgning

Studieturen udsprang af den politiske aftale om folkeskolen fra januar 2019 om en justering af folkeskolereformen. Et af elementerne heri er et styrket fokus på Rigsfællesskabet i undervisningen.

Som led i forberedelsen af studieturen havde udvalget et møde med tidligere departementschef for Uddannelsesdepartementet, Mikael Kristensen, der orienterede om folkeskolen i Grønland.

Rigsombuddet på Grønland bistod ved forberedelsen og afviklingen af studieturen.

Udvalget besluttede at invitere medlemmer af Grønlandsudvalget til et kommende udvalgs møde som opfølgning på turen.

Der vedlægges

- program for turen,
- PP-oplæg fra tidligere departementschef Mikael Kristensen og
- indhentede PP-oplæg fra studieturen.